

Sklep

Na podlagi navedenega lahko zaključimo, da grafologija res nima nikakršnega mesta pri forenzičnem preiskovanju pisav, saj ocenjevanje značajskih lastnosti iz pisave ni področje, ki bi sodilo v forenzično preiskovanje pisav. Takšno preiskovanje pisav nima nobenega stika z različnimi mejnimi znanostmi, ker mora biti povsem eksaktno.

Vsako sodišče, organ pregona ali posameznik, ki želi dobiti odgovor v zvezi z nečim, kar je sporno, mora vedno izvedencu postaviti eksaktno vprašanje: »Kaj dokazuje, da je nekdo pisec nečesa, če je, oziroma kaj dokazuje, da ni, če ni?«

To velja za vse pravne sisteme povsod po svetu, saj se moramo čim bolj približati resnici. Uporaba zmotnih kvazi- ali psevdoznanstvenih disciplin bi nas samo oddaljila od tega postulata.

Vsaka uprizoritev Evripidovih Trojank v režiji Jaše Kocelija navduši.¹ Še posebej tiste, ki se zaradi takega ali drugačnega razloga prepoznajo v zaslužjenih Trojankah in še posebej v Andromahini bolečini ob iztrganju otroka iz naročja. Taltibijeva napoved: »Mali, tebe pa bomo vrgli v prepad!« zarezhe. Izguba otroka je najtežje, kar se lahko primeri staršu. Preživi zgolj, če si ga s koreninami vred iztrga iz srca.

Mrcvarjenje otrok v slovenskih ločitvenih postopkih

Kdo slovenskim sodnicam preprečuje sodbe z uravnoveženimi stiki otrok z obema staršema

Ali je resnično nemogoče, da bi se politiki zaradi masakriranih žrtev vojn odpovedali vojaškemu iskanju resnice?! Ali je resnično nemogoče, da bi strokovnjaki napisali takšno ločitveno zakonodajo, ki bi preprečila ločitveno mrcvarjenje otrok staršev, udeleženih v ločitvenih postopkih?! Je to utopija?

V Sloveniji ločitveni postopki, ki se rešujejo na sodišču, praviloma trajajo šest let in več. Neredko celo do izgube pravnega interesa tožečega starša. V tem času so otroci pogosto brez ustreznega ali celo brez stika z enim od staršev. To pušča v razvoju otrok hude in trajne posledice. Masaker.

Stiske so hude tudi na strani obeh staršev. Tako težko, kot Trojanke sprejmejo suženjstvo in priležništvo, tako težko starš (praviloma so to očetje) sprejme stike vsak drugi vikend in sredo popoldan. Ker ve, da to ni otrokova največja korist. Ali pa še tega ne dobijo. Pa kdo za vraga slovenskim sodnicam preprečuje sodbe z uravnoveženimi stiki otrok z obema staršema? Kdo je v slovenskem sodno socialnem ločitvenem sistemu tisti pohlepni Odisej, ki se zaradi osebnega interesa odloča opustošiti družine, tako kot je bila za vedno uničena Troja. Vprašanje je retorično, saj je treba zgolj slediti toku denarja.

Stiske slovenskih otrok in staršev

Primerjava Družinskega zakonika (DZ)² z zakonodajo nekaterih drugih evropskih držav nakazuje razlog, zakaj so stiske slovenskih otrok in staršev večje od evropskih in zakaj je uresničevanje pravice (in dolžnosti) slovenskih staršev, da uravnoveženo vzgajajo svoje otroke, tako težko dosegljiva in za veliko večino tudi predraga.

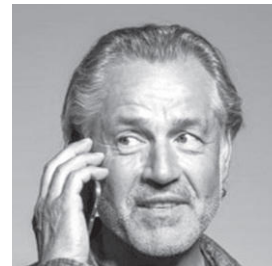
Zaradi statistike dodelitev otrok, ki jih v 98 odstotkih ločitvenih postopkov sodišča dodelijo materam, se zdi, da so slovenske matere zmagovalke. Če pa pogledamo statistiko samomorilcev, delinkventov, posameznikov, ki so tako ali drugače v življenju zašli, ugotovimo, da med njimi prednjačijo otroci ločenih staršev. Ugotovimo, da slovenske matere pravzaprav delijo kruto usodo Hekabe, Kasandre, Poliksene, Helene ... če jim je le kaj mar za kvaliteto življenja svojih otrok, ko odrastejo.

Očetje pa kot čustvena in finančna trupla obležijo na bojnem polju. Tako kot vojaki, ki so branili Trojo.

Pregled ločitvenih zakonodaj v razvitih evropskih državah³ in njihova primerjava s slovenskim DZ nam pokažeta pomembno razliko. Če zahtevno zakonsko dikcijo zakonov, ki urejajo ločitvene postopke v izbranih državah (Nemčija, Švedska, Velika Britanija, Francija, Avstrija), strnemo v en stavek, ugotovimo:

- V Nemčiji »po razvezi zakonske zveze otrok praviloma ostane v varstvu in vzgoji obeh staršev«.
- Na Švedskem »skupno varstvo in vzgoja z razvezo ne prenehata, razen če jo sodišče posebej odpravi«.
- V Veliki Britaniji »staršema po razvezi praviloma ostaneta skupna vzgoja in varstvo otroka«.
- V Franciji »ima skupno izvrševanje starševske odgovornosti prednost pred ostalimi možnostmi«.
- Če se v Avstriji razveže zakonska zveza staršev, ki skupaj izvršujeta starševsko skrb, partnerja lahko še naprej skupaj izvršujeta to skrb, če se le dogovorita, v katerem gospodinjstvu se bo otrok pretežno nahajal.

Pri vseh naštetih državah je poudarjena kontinuiteta skupne vzgoje in varstva obeh staršev med ločitvenim postopkom in po njem.

Iztok Ivančič, prof. športne vzgoje, predsednik Društva za otroke, očetovstvo in resnico (DOOR)

¹ <<https://veza.sigledal.org/uprizoritev/trojanke>>.

² Ur. l. RS, št. 15/17 in nasl.

³ <https://door.si/wp-content/uploads/2022/11/Druzinski_zakonik_-_JR__31__5__2016-2.pdf>.

Slovenski DZ pa na drugi strani določa, da se morata starša o tem pomembnem vprašanju, komu bo otrok po ločitvi zaupan v vzgojo in varstvo ter koliko stikov bo imel otrok z drugim staršem, šele dogovoriti. In to tista dva, ki se zaradi nerazumevanja ločujeta!

Gre pri tej razliki za precenjevanje slovenskih staršev s strani zakonodajalca ali za napako piscev DZ? Ali za vpliv tistih poklicnih udeležencev v ločitvenih postopkih, ki jim ti pomenijo dobro plačano pridobitno dejavnost?

Razlika med evropsko in slovensko zakonodajo je očitna in tudi usodna. Usodna predvsem za odrasčajoče otroke, ki bi morali imeti za zdravo in srečno odrasčanje uravnotežen odnos z obema staršema, tudi med in po ločitvenem postopku. Tako kot je to bilo še v času delovanja nuklearne družine.

Sodno socialni postopki z birokratsko navlako ter ekonomskim in čustvenim izčrpavanjem

Ločitveni »dogovori« staršev potekajo v sodnih dvoranah. Naivno je pričakovati, da bosta ob tem starša pokazala zrelost in preudarnost. Razlogi za ločitev praviloma izhajajo iz globoko zakoreninjenih vzorcev iz njunih primarnih družin. Z njihovim razreševanjem imajo težave celo partnerski terapevti, kaj šele sodnice. In prav tako naivno je pričakovanje, da se bodo – pogosto neetični – odvetniki in izvedenci lahko uprli skušnjavi za podaljševanje sodnih postopkov, ki jim ga zakon dopušča. In s tem dopušča nadaljevanje izstavljanja visokih računov. Uporabljajo jih povsem legalno, tako kot je bila legalna Odisejeva zvijača s konjem.

V vsakem primeru sedanja zakonodaja odpira vrata za nikoli končane sodno socialne postopke, prepletene z birokratsko navlako ter ekonomskim in čustvenim izčrpavanjem.⁴

Pomembno dejstvo, ki onemogoča izvajanje morebitne dobronamernosti DZ, je, da se lažne prijave nasilja in kršitve sodb o stikih v slovenski sodni praksi ne kaznujejo. So zato tako pogoste? Statistika na spletnih straneh MDDSZ nakazuje na diskriminacijo očetov, saj jih je zgolj osem odstotkov prejemnikov preživninskih zahtevkov.⁵ Manj kot dvema odstotkoma očetov uspe na sodišču doseči varstvo in vzgojo otrok! Zaman se iščeta Pozejdon in Atena, ki bi kaznovala neetične prevare.

V kolumnah, objavljenih na portalu IUS-INFO,⁶ je gospa Vlasta Nussdorfer, zagotovo poznavalka sodno socialnih postopkov, nekdanja svetovalka predsednika RS, ustanoviteljica Belega obroča, nekdanja varuhinja človekovih pravic in nekdanja vrhovna državna tožilka, razkrila nekaj dejstev, ki preprečujejo zdravje in srečo slovenskih otrok in ločenih staršev. Če jih strnemo, izvemo:

- da je večina otrok v razveznih postopkih zaupana materam in da o tem odločajo ženske sodnice in izvedenke;
- da materam sodne stroške pogosto plačuje državni proračun, očetje pa ga zgolj polnijo;
- da ne pozna primera, da oče ne bi omogočal rednih stikov otrok z materjo, če mu jih je sodišče vsaj začasno »dodelilo«, obratno pa pogosto obstajajo pravi ceremoniali odtujevanja;
- da se matere pritožujejo na vsak sodni »pildek«, izločajo vse po vrsti, ne hodijo na obravnave in prosijo za stalne preložitve, napadajo izvedeniška mnenja in izvedence, pišejo in kličejo v medije;

- da sodniki teh izigravanj ne prekinajo, kljub temu da so »gospodarji postopkov«;
- da imajo te neodgovorne matere dobesedno »za norca« celo pravosodje z izvedenci vred;
- da matere na dneve, ko otroci po sodnih odločbah »pripadajo« očetom, ponje prihajajo v vrtce in jih tako »prehitijo« ter dobesedno pred nosom odpeljejo (nekaznovano).

Izjave, ki bi morale sprožiti alarm, a so odgovorni na MDDSZ, Ministrstvu za pravosodje, Sodnem svetu, Vrhovnem sodišču, Odvetniški zbornici ... pomenljivo tiho. Odgovornost urediti ločitveno zakonodajo in sodno socialne postopke je na strani zakonodajalca. Pomembno je poudariti, da je za otroka manj pomembna pravna formulacija poločitvenega statusa (dodelitev v varstvo in vzgojo, skupno skrbništvo, deljeno skrbništvo ...), temveč je zanj ključno, da ima uravnotežen odnos z obema staršema.

Divji zahod na družinskih oddelkih slovenskih sodišč

Zaradi slabe zakonodaje in škodljivih sodno socialnih postopkov se je društvo DOOR, ki od februarja 2022 deluje s statusom društva v javnem interesu, povezalo s sorodnimi društvi z Zahodnega Balkana: Hrvaške, Srbije, Bosne in Makedonije. Tudi tam je stanje podobno slovenskemu, torej daleč od napredne evropske sodno socialne prakse.

Da imamo na slovenskih družinskih sodiščih balkanski Divji zahod, je razvidno tudi iz izjav nekaterih drugih poklicnih udeležencev v ločitvenih postopkih. Povzemamo nekatere:

- Irma Kerin Zakrajšek, družinska sodnica: »V razveznih postopkih o skupnem skrbništvu odločajo matere.« (Polnočni klub, TV SLO, 2014)⁷
- Boštjan Verstovšek, odvetnik: »Odvetnik, ki zastopa mater, se lahko zlekne, odvetnik, ki zastopa očeta, bije bitko, ki ima zelo malo možnosti za uspeh.« (Polnočni klub, TV SLO, 2014)
- Radovan Radetič, sociolog, CSD Moste: »(Lažne) prijave nasilništva preprečujejo skupno starševstvo.« (Polnočni klub, TV SLO, 2014)
- Marija Snežna Novak, sodnica: »Lažne prijave nasilja svojim strankam predlagajo odvetniki.« (Dnevnik, 2009)
- Iz Načelnega mnenja št. 164, ki ga je izdala Komisija za preprečevanje korupcije (2009),⁸ izvemo, da sta na centrih za socialno delo in na družinskih sodiščih prisotni diskriminacija in korupcija.⁹
- Dr. Jasna Podreka in Tjaša Žakelj: »Oče dobi otroke v vzgojo in varstvo zgolj ob odsotnosti materine želje.« (raziskava po naročilu MDDSZ, 2017)

Usmeritev slovenskega družinskega prava sicer je, da je temelj varstva otroka njegova korist. Tudi določba Konvencije o otrokovih pravicah potrjuje, da je treba pri vseh dejavnostih v zvezi z otrokom upoštevati njegovo korist. Problem pa je, ker otrokova (največja) korist v DZ sploh ni določena. Določa se jo za vsako ločitev posebej, za vsakega otroka posebej in s tem (tudi preko čakanj na izvedence) dodatno daljša postopke. Je to res potrebno?! Strokovnjaki namreč trdijo, da so »največja korist otrok po ločitvi uravnoteženi stiki z obema staršema«.¹⁰

Najbolje bi bilo, da vojn staršev sploh ne bi bilo. A če so že, ne dopustite, da se otroci mečejo v prepad odrasčanja brez uravnotežene prisotnosti obeh staršev!

⁴ Največja korist otrok so uravnoteženi stiki z obema staršema, DOOR, 13. avgust 2020, <<https://door.si/Dokumenti/Najvecja-korist-otrok.pdf>>.

⁵ <<https://www.gov.si/teme/zaupanje-otroka-v-varstvo-in-vzgojo-dolocitev-stikov-in-prezivnine/>>.

⁶ <<https://www.iusinfo.si/medijsko-sredisce/kolumne/avtor/29>>.

⁷ Otroci v vrtincu staršev in institucij, Polnočni klub, 21. marec 2014, <<https://www.rtvsl.si/rtv365/arhiv/174267059?s=tv>>.

⁸ <<https://www.kpk-rs.si/blog/2009/03/20/nacelno-mnenje-stevilka-164/>>.

⁹ Ivančič, I.: Ko so ločitve staršev milijonski posel, otroci pa legalne žrtve sistemskih zlorab, Portal Plus, 12. maj 2016, <<https://www.portalplus.si/1509/legalne-ugrabitve-otrok/>>.

¹⁰ Mednarodna konferenca »Uravnoteženo starševstvo«, 27. oktober 2021, <<https://door.si/konferenca/>>.